EUROPEAN GREENS

GROEN MANIFEST

Een gezamenlijk Groen manifest

voor de Europese verkiezingen van 10 - 13 juni 1999

Inhoud:

Inleiding: Europa vergroenen - dringender dan ooit	pagina 3
1. De economie vergroenen	pagina 4
2. Het milieu beschermen	pagina 7
3. Werkgelegenheid en arbeid	pagina 10
4. Uitbreiding: Europa is meer dan de Europese Unie	pagina 11
5. Het bouwen van het Europa van de burgers	pagina 13
Slot: De Groenen: politiek van de toekomst	pagina 15

Europa vergroenen - dringender dan ooit

Europa kan een belangrijke drijvende kracht zijn voor ecologische en sociale rechtvaardigheid en voor democratie en vrede in de wereld. De Europese Unie maakt deze rol niet waar, zolang zij gedomineerd wordt door politieke partijen die economische groei onder vrije concurrentie als enig antwoord op alle vragen zien. Alleen de Groenen houden het beeld levend van een Europa dat in staat is hoop te wekken en bij te dragen aan een betere wereld.

De Groenen zijn de nieuwste machtsfactor in de Europese politiek. Door deelname aan diverse regeringen laten De Groenen zien dat ze in staat zijn de nationale politieke en maatschappelijke agenda te beïnvloeden. Ze nemen de uitdaging aan om echte beleidsveranderingen uit te voeren in de Europese Unie. Zij brengen de Groene visie in de praktijk. Een visie die als kern het verbeteren van de kwaliteit van het leven heeft.

De deelname van Groene partijen aan de regeringen in Duitsland, Frankrijk, Italië, Finland en de eerste Groene Minister van Buitenlandse Zaken in Duitsland zorgen voor nieuwe mogelijkheden en de motivatie om het beleid in Europa te veranderen. Er is een Groene Minister van Milieu in Georgië en er zijn Groene onderministers van Milieu in Slowakije en Polen.
De Groenen in Oost- en West Europa laten zien dat ze klaar zijn voor regeringsverantwoordelijkheid. Ze laten ook zien dat ze een belangrijke machtsfactor zijn in het veranderen van het dagelijkse - het echte - beleid. De volgende stap is dit te doen op het niveau van de Europese Unie. Het is tijd voor verandering.

De kern van de Groene visie voor Europa is het verbeteren van de kwaliteit van het leven. Dit is mogelijk dankzij het hoge niveau van ecologische, sociale en democratische rechten.

Succes voor de Groene partijen bij de verkiezingen van 10 en 13 juni 1999 voor het Europees Parlement zal een stap vooruit zijn in het realiseren van deze visie.

Het Groene project:

- *is bouwen aan een samenleving die respect heeft voor fundamentele rechten en een rechtvaardig milieubeleid. Deze samenleving garandeert rechten op het gebied van huisvesting, goede gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en een hoge kwaliteit van het leven*
- *betekent meer vrijheid in de arbeidssfeer. Niet alleen door het terugdringen van werkloosheid, maar ook door het verruimen van keuzemogelijkheden voor mensen. Zodat het creatieve potentieel in mensen zich kan ontplooien.*

De Groene methode: radicaal, realistisch en hervormingsgezind

- *radicaal om dat radicale kritiek nodig is om te kunnen oriënteren op verandering*
- *realistisch, omdat directe doelen behaald moeten kunnen worden*
- *hervormingsgezind, omdat elke kans voor vooruitgang gezien moet worden als onderdeel van een stapgewijs proces.*

Groene waarden: solidariteit, innovatie, onafhankelijkheid en openheid

- *solidariteit: om invulling te geven aan gelijkheid op nationale, Europese en mondiale niveaus en dit waar mogelijk te bevorderen*
- *innovatie: het gebruik van menselijke intelligentie en creativiteit om een samenleving te bevorderen waar alle leden van profiteren*
- *Onafhankelijkheid: onafhankelijk te blijven van lobbies en belangengroeperingen*
- *Openheid: het accepteren van verschillen, het omgaan met tegenstellingen, het creëren van bloeiende samenwerkingsverbanden. Dit door middel van het publieke debat, onderhandelen en voortdurend her-evalueren.*

De Groenen werken voor:

- economische en sociale hervormingen om duurzame ontwikkeling mogelijk te maken voor zowel de mens als de natuur
- een democratisch proces waarin handel, veiligheid, economische en sociale zaken samenhangen met met milieu- en democratische rechten
- hoge ecologische, sociale en democratische normen om de kwaliteit van het leven te garanderen
- solidariteit, met gegarandeerde mensen- en burgerrechten voor iedereen; inclusief degenen uit landen buiten de EU
- een buitenlands beleid dat erop gericht is problemen met vreedzame middelen op te lossen in plaats van met militaire macht
- verbeterde structuren voor democratische participatie in het politieke besluitvormingsproces op alle niveaus. Met deelname van NGO's, vakbonden en burgers en maatregelen om gelijke participatie van vrouwen te garanderen
- gegarandeerde gelijke rechten en kansen voor minderheden, alsook voor culturele en linguïstische verscheidenheid voor minderheden
- herverdeling van huishoudelijk werk en zorgtaken om een einde te maken aan de bestaande ongelijke verdeling van werk en zorg. Deze taken worden eerlijk verdeeld over vrouwen en mannen, waarbij ervoor wordt gezorgd dat vrouwen alle kansen krijgen om deel te nemen aan de formele arbeidsmarkt en het politieke leven.

1. Vergroenen van de economie

Het Europa van vandaag ziet zich geconfronteerd met grote problemen, die allemaal veroorzaakt of verergerd zijn door neo-liberaal economisch beleid.

Massale werkloosheid

Ongeremde vrije wereldhandel verdeelt de samenleving zonder pardon in winnaars en verliezers, in overwerkten en werklozen. Armoede en sociale uitsluiting verminderen op drastische wijze de keuzevrijheid van mensen in hun manier van leven. Fundamentele mensenrechten worden verwaarloosd. Nieuwe muren die het vrije verkeer van personen tegenhouden worden in en om Europa gebouwd. Muren in naam van het restrictieve veiligheidsbeleid van Europol en Schengen, terwijl kapitaal en goederen wel vrij kunnen bewegen zonder beperkingen.

Ecologische vernieling en de bedreiging van het milieu op de lange termijn door kerncentrales

Ecologische normen worden genegeerd onder druk van machtige lobbies en onder het mom van de noodzaak te kunnen concurreren op de internationale markt. Het vooruitzicht nucleaire technologie te kunnen exporteren heeft de afbouw van kernenergie en de noodzakelijke overgang naar veilige en duurzame energietechnologie geblokkeerd.

Depolitisering, die extreem-rechtse autoritaire partijen in de kaart speelt

De desillusie van het publiek over de politiek is het onvermijdelijke resultaat van het falen van gekozen regeringen om zich bezig houden met de problemen van de kiezers. De ondemocratische structuur van de Europese Unie draagt verder bij tot een wijdverbreid verlies van vertrouwen in het politieke proces. De democratie zelf wordt bedreigd door de ongebreidelde alleenheerschappij van de wereldmarkt.

Het huidige falen van het beleid van de Europese Unie is een onderdeel van het wereldwijde proces van economische globalisering. Dit proces wordt voorgesteld als natuurlijk en onvermijdelijk. Maar deze vorm van `globalisatie' is gewoon een politiek programma dat de heerschappij van transnationaal financieel kapitaal weerspiegelt. Het neo-liberale programma is bedoeld om handelsbarrières voor goederen en diensten te verminderen. Het ontneemt de controle op wereldwijde kapitaalstromen. Bovendien wordt de belastingdruk op winst verminderd door te snijden in de sociale zekerheid. Om investeringskapitaal aan te trekken wordt ieder land in een neerwaartse spiraal van deregulatie getrokken. Sociale uitkeringen en het milieu worden opgeofferd ten gunste van dit investeringskapitaal.

Ondemocratische internationale bureaucratieën, zoals het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Wereldbank en de Wereld Handels Organisatie (WTO) krijgen steeds meer macht ten koste van democratische nationale en regionale overheden. Steeds meer akkoorden, zoals het Multilateraal Investeringsakkoord (MAI), worden opgesteld. Deze akkoorden vernietigen meer en meer de enige politieke macht die de economie nog in het voordeel van de samenleving kan laten werken.
Projecten als het Transatlantisch Economisch Partnerschap (TEP), als onderdeel van de Nieuwe Transatlantische Agenda, gaan niet alleen grotendeels voorbij aan democratische participatie in de onderhandelingen, maar ze gaan ook weer terug naar een bilateraal besluitvormingsproces. Een stap terug van het debat in multilaterale fora.

Deze eenzijdige vorm van globaliseren is opzettelijk zo ontworpen met de bedoeling om enig geschikt politiek kader van het regelen van het vrije verkeer van goederen en diensten geen kans te geven.

De Europese Groenen wijzen de bewering van traditionele partijen dat de politiek hulpeloos moet buigen voor `de markt' af. Hiermee wordt slechts een gebrek aan politieke wil gemaskeerd om de democratische samenleving en het milieu te verdedigen. Het huidige economische systeem kan en moet gedemocratiseerd worden.

Op Europees niveau eisen De Groenen:

Her-regulering
Jarenlang al pleiten de Groenen voor minimum milieu- en sociale normen die op alle niveaus van economische besluitvorming gerespecteerd moeten worden. Alleen intelligente her-regulering van de economie kan de economie, het milieu en het Europese sociale model weer met elkaar in overeenstemming brengen.

Fiscale rechtvaardigheid
Belastingconcurrentie tussen de Europese lidstaten is helaas nog heel gewoon. Bijvoorbeeld in de vorm van het verlagen van de belasting op kapitaal of belastingontduiking door grote bedrijven en rijke individuen. Dit vermindert de inkomsten van lidstaten en verkleint hun mogelijkheden voor politieke actie. Er moeten gezamenlijke maatregelen genomen worden om deze schadelijke belastingconcurrentie tegen te gaan.

Juridische ruimte voor experimentele wetgeving
De wetgeving met betrekking tot de "gezamenlijke markt" moet aangepast worden. Lidstaten moeten de mogelijkheid hebben om verdergaande milieu- en gezondheidsmaatregelen op te nemen in hun nationale wetgeving, zonder voor het Europese Hof van Justitie gedaagd te worden vanwege het hinderen van het vrije verkeer van goederen. Experimentele wetgeving die vernieuwing en nieuwe werkgelegenheid kan bevorderen moet worden aangemoedigd, niet ontmoedigd.

Belasting op financiële speculatie
De Europese Unie en haar lidstaten moeten een nieuwe benadering van economisch beleid vertalen naar krachtige initiatieven op het niveau van de WTO, het IMF en de Wereldbank. De Groenen eisen gezamenlijke Europese inspanningen om door regulering meer controle over de steeds toenemende macht van de financiële markten te krijgen.

Speculatieve aanvallen op nationale munten van Mexico tot Azië hebben al harde klappen uitgedeeld onder ontwikkelingslanden. Belastingbetalers betalen de prijs voor IMF interventies die erop gericht zijn het verlies van privékapitaal uit de geïndustrialiseerde landen te minimaliseren, zonder de economiëen van de getroffen landen te redden.

Om de effecten van financiële speculatie te verminderen stellen De Groenen voor om de beweging van speculatief kapitaal te belasten. Internationale financiële transacties zouden zo belast moeten worden (bijvoorbeeld d.m.v. de `Tobin-tax') dat het normale zakenleven ongestoord door kan gaan, maar dat speculatieve muntwisselingen op zeer korte termijn onaantrekkelijk worden.

De traditionele partijen hebben laten zien dat zij niet in staat zijn om de huidige economische problemen op te lossen. Conservatieve partijen blijven eenzijdig economische groei en marktconcurrentie op wereldschaal nastreven, met rampzalige gevolgen voor het milieu en de sociale zekerheid. Sociaal Democraten passen zich hier meer en meer bij aan, terwijl ze hun traditionele rol als beschermers van het sociale vangnet loslaten. Rechtse nationalistische partijen wijzen immigranten aan als zondebok, ondermijnen democratische mensenrechten en veroorzaken daarmee spanningen in de samenleving.

In contrast met dit falen eisen de Europese Groene Partijen in en buiten de Europese Unie politieke veranderingen. Ecologische-, sociale- en duurzame economische ontwikkeling zou hiervoor het leidende principe moeten zijn. Dit betekent niet alleen het scheppen van nieuwe sociaal- en ecologisch nuttige banen, maar ook de herverdeling van betaald en onbetaald werk tussen mannen en vrouwen. De economie zelf is niet het doel, maar kan en zou voor mensen moeten werken.

2. Het milieu beschermen

Het milieu wordt ernstig beschadigd door de productieprocessen en niveaus van consumptie in de westerse samenleving. Hierdoor wordt de gezondheid van mensen bedreigd en die van toekomstige generaties op het spel zet.

Klimaatverandering

Klimaatverandering gaat steeds sneller. Het broeikaseffect is steeds duidelijker merkbaar. De opeenvolging van hittegolven die alle records breken sinds 1980 en het steeds vaker voorkomen van extreme weersomstandigheden in de hele wereld vormen sterke indicaties dat klimaatverstoring al een feit is. Het is dringend noodzakelijk om de uitstoot van schadelijke gassen te verminderen.

Het voorstel van de Europese Unie om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen met 15% onder het niveau van 1990 in 2010 kan alleen het startpunt zijn om te praten over veel verdergaande vermindering. De internationale overeenkomsten die in december 1997 in Kyoto werden gesloten zijn hiervoor de eerste bouwsteen.

Alleen een wereldwijde overeenkomst gebaseerd op werkelijke gelijkheid kan echt iets betekenen voor klimaatverandering. Hiervoor is beleid nodig dat gebaseerd is op een norm van uitstoot per hoofd van de bevolking. Landen zouden het eens moeten worden over een wereldwijde limiet en zouden die limiet dan zelf weer moeten proberen te halen op hoofdelijke basis. Hierdoor zouden ontwikkelingslanden de kans krijgen om hun ontwikkeling voort te zetten, het gebruik van schone technologiëen gestimuleerd worden en de geïndustrialiseerde wereld verplicht worden hun uitstoot te verminderen tot de werkelijk benodigde niveaus.

De Groenen stellen een overgang naar duurzame energieproductie voor, samen met efficienter gebruik van energie in de industrie en in huishoudens. Een progressieve belasting op vervuiling en op het gebruik van (met name fossiele) grondstoffen is hiervoor een belangrijk instrument. Daarnaast zijn stimuleringsmaatregelen nodig voor het gebruik van veilige en schone energie in industrie en huishoudens.

De Groenen pleiten voor:

- *Een gecombineerde energie/CO2-uitstoot belasting. Omdat De Groenen de algehele belastingdruk niet willen verzwaren zouden de inkomsten uit deze ecotaxen gebruikt moeten worden om de belastingdruk op arbeid te verlichten en investeringen te financieren in die gebieden waar omzetting van traditionele naar duurzame energievoorziening plaats vindt. Ook moet er compensatie gewaarborgd zijn daar waar mogelijke negatieve sociale effecten kunnen optreden.*
- *Wettelijk bindende reductiedoelen voor de Europese Unie van 20% onder de niveaus van 1990 in 2005, 25% in 2010 en 50% in 2025.*

Chemische vervuiling

Chemische vervuiling en ozon-smog beschadigen de gezondheid van mensen. Steeds meer mensen lijden onder allergiën, irritaties en kanker. Terwijl pesticiden en andere chemische stoffen hun tol eisen van het menselijk lichaam.

De Groenen pleiten voor:

- *het omzetten van de chemische industrie naar een industrie met biologisch afbreekbare stoffen*
- *het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen mag alleen in systemen waar sprake is van geen uitstoot (0-emissie)*
- *herbeoordeling van de 100.000 chemische stoffen die toegestaan zijn op de Europese markt,\waarbij begonnen wordt met de meest gebruikte stoffen*
- *het terugdringen van vervuiling door chemische fabrieken door de best beschikbare technologieën te gebruiken en door de introductie van organische landbouw*

Transport

Het transport over de weg is verantwoordelijk voor veel vervuiling, schade aan het milieu en zorgt voor hoge kosten voor de samenleving. Het is verantwoordelijk voor het grootste deel van de luchtvervuiling in stedelijke gebieden (tot 80% van de vervuiling door kleine deeltjes) en voor 26% van de totale CO2-uitstoot in de EU in 1995. Het zorgt voor behoorlijke geluidsoverlast, honderdduizenden slachtoffers van verkeersongelukken, de aftakeling van ecosystemen en het verlies van biodiversiteit, - om maar een paar van de ergste effecten te noemen.

In Europa is een radicale vermindering van de hoeveelheid wegtransport nodig. Gepaard gaand aan een verandering naar een transportsysteem waarbij alternatieve transportvormen zoals per trein en schip geïntegreerd worden.

De 40% Europese huishoudens die geen auto bezitten moeten wel het fundamentele recht op mobiliteit kunnen genieten. Een dicht en goed ontwikkeld openbaar vervoerssyteem en voldoende faciliteiten voor fietsers en voetgangers zijn nodig om aan de basisbehoeften van mensen te voldoen. Het vermijden van onnodig transport, zo veel mogelijk over te gaan tot vervoer per spoor en schip en het verminderen van de negatieve invloed van transport door het stellen van hoge technische normen voor uitstoot en geluidshinder vormen de hoogste prioriteiten voor de Groenen.

De Groenen pleiten voor:

- *doorberekening van de externe kosten van alle vormen van transport door eerlijke prijzen en belastingen, waarbij begonnen wordt bij de weg- en luchtvaartsector.*
- *Stimuleren van openbaar vervoer, alsmede het nemen van maatregelen ter bevordering van veilig verkeer voor voetgangers en fietsers om basismobiliteit voor alle burgers te garanderen.*
- *Het intrekken van de financiële bijdragen van de Europese Unie aan de bouw van snelwegen en luchthavens*

Energie

Het gebruik van kernenergie moet afgebouwd worden, zowel in West- als in Oost-Europa. Afvalproblemen blijven onopgelost en de risico's van ongelukken blijven te hoog. Verouderde kerncentrales bedreigen niet alleen hun directe omgeving, maar de hele planeet. De kernexplosie in Chernobyl heeft een op een rampzalige manier de basis gelegd

voor onderzoek naar de effecten van een door mensen gecreëerde lage straling op de menselijke gezondheid.

De Groenen pleiten voor:

- *het vervangen van kernenergie door veilige en duurzame energiebronnen de vervanging van het inmiddels niet meer ter zake doende Euratom-verdrag door een nieuw energieverdrag in de Europese Unie, gebaseerd op het stimuleren van duurzame energiebronnen en energiebesparing.*
- *Een onderzoek van Europese medische statistieken in gebieden met verschillende niveaus van nucleaire fall-out, om de relatie met stralingsgerelateerde ziekten te kunnen laten zien*
- *het terugdraaien van de EU-richtlijn die hoge en ongecontroleerde normen van radioactiviteit in voedsel en voedselproducten toestaat*
- *stimuleringsmaatregelen om energiebesparing aantrekkelijk te maken*

Landbouw

De 'gekke koeien' crisis heeft onomstotelijk de bedreiging van de menselijke gezondheid door een door winstoogmerk gedreven industriële landbouw laten zien. Ook genetisch gemanipuleerde landbouwproducten en dieren vormen een onbekend risico voor het milieu en de gezondheid van de consument.

De Groenen hebben de organische landbouw allang tot kampioen uitgeroepen boven de industriële landbouwproductie. Door het gebruik van kunstmatige voedingsmiddelen, met pesticiden en het gebruik van kunstmest wordt de op deze manier kostbare industriële landbouw gereduceerd tot een tak van de chemische industrie. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) van de Unie moet hervormd worden. Duurzame plattelandsontwikkeling moet worden aangemoedigd door de moderne organische landbouw te bevorderen.

Moderne biotechnologie mag dan bijdragen aan medische vooruitgang, de mogelijke milieu- en sociale effecten eisen een grondige democratische controle, openheid en de mogelijkheid om rekenschap af te leggen. De Groenen zijn sterk gekant tegen elk patent op leven.

De Groenen pleiten voor:

- *het stimuleren van de organische landbouw*
- *een moratorium op de genetische manipulatie op landbouwproducten en dieren*
- *als eerste stap: de onmiddellijke introductie van een strikte vermeldingsplicht van het gebruik van genetisch gemanipuleerde organismen op voedseletiketten*
- *een verbod op het patenteren van levensvormen*
- *het beëindigen van de exportsubsidies voor landbouwproducten*
- *het afhankelijk maken van het geven van landbouwsubsidies van het respect voor milieunormen*
- *erkenning van dierenrechten*
- *een verbod op dierproeven in de cosmetische industrie*

Visserij

De groenen pleiten voor:

- *het behoud van de visstand*
- *de vermindering van de vangstcapaciteit van (toegestane) visserijvloten tot duurzame niveaus*
- *een verbod op niet duurzame en ecologisch schadelijke vangstmethodes*
- *het voorzien van voldoende steun voor kust- en eilandgemeenschappen, vooral van diegenen die onder moeilijke omstandigheden proberen hun brood op zee te verdienen*
- *een herziening van de visserij-overeenkomst van de Europese Unie*

3. Werkgelegenheid en arbeid

Vandaag de dag zijn in de Europese Unie achttien miljoen mensen officieel geregistreerd als werkloos en het werkelijke aantal zou wel eens dertig miljoen kunnen zijn. De werkloosheidscijfers in Centraal- en Oost-Europa stijgen snel. Werkloosheid is de grootste bedreiging voor een sociaal, rechtvaardig en democratisch Europa aan het worden.

Een nieuw model van volledige werkgelegenheid moet gebaseerd zijn op zowel een eerlijke verdeling van betaald werk en huishoudelijke- en zorgtaken tussen mannen en vrouwen, als op een betere inkomensverdeling door middel van belastingen en sociale zekerheid. Er mag geen discriminatie zijn op grond van geslacht, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid en identiteit, religie of etniciteit. Volledige sociale zekerheid en een flexibelere levensstijl moeten samengaan in dit nieuwe werkgelegenheidsmodel. De verschillende levensfasen van werk, onderwijs en (bij)scholing moeten in dit model gecombineerd kunnen worden met de zorg voor kinderen, ouderen en zieke familieleden, huishoudelijke taken en een sociaal leven.
De basis voor dit model vormt een drastische arbeidstijdverkorting, zodat zinvolle werkgelegenheid voor iedereen toegankelijk is. Inclusief de mogelijkheid van flexibele arbeidstijden gebaseerd op de individuele behoefte. Onbetaalde activiteiten die vrijwillig worden gedaan moeten sociaal erkend en gewaardeerd worden. Hiervoor moet een afdoend wettelijk kader geschapen worden. Om dit programma uit te kunnen voeren hebben we de hulp nodig van alle groepen en vakbonden die voor sociale en ecologische vernieuwing zijn in de samenleving.

Er wordt een breed scala aan welzijns- en sociaal werk uitgevoerd, vooral door vrouwen, voor ofwel een laag salaris ofwel helemaal geen vergoeding. Om de verwaarlozing door de private sector van deze milieu, sociale en culturele behoeften goed te maken moeten er nieuwe betaalde banen geschapen worden. Door deze op lokale schaal gecreëerde werkgelegenheidsinitiatieven zouden wel eens veel meer banen geschapen kunnen worden dan door grotere bedrijven.

Werkgelegenheid moet het hart vormen van het economische beleid in Europa. Het Pact voor Groei en Stabiliteit met zijn puur neo-liberale agenda moet een tegenwicht krijgen in een Pact voor Duurzaamheid en Werkgelegenheid. Dit Pact moet het volgende omvatten:

- effectieve maatregelen om werkloosheid te verminderen
- het voorkomen van belastingconcurrentie tussen landen.

De Groenen pleiten voor:

- *een Pact voor Duurzaamheid en Werkgelegenheid, zo ontworpen dat duurzame werkgelegenheid drastisch vergroot wordt de komende vijf jaar.*
- *Startsubsidies en een wettelijk kader om sociale- en welzijnsorganisaties op te starten, die uiteindelijk financieel zelfvoorzienend moeten worden*
- *een algemene arbeidstijdverkorting voor betaalde arbeid*
- *de introductie van arbeidstijdverkortingsmodellen door verlofregelingen, vrijwillig deeltijdwerk en het verhogen van sociale minimumnormen in de hele Europese Unie.*
- *Positieve actie voor mensen die gemarginaliseerd worden op basis van geslacht, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid en identiteit, religie en ethniciteit. Dit betekent het voeren van een campagne tegen gedwongen deeltijdbanen die alleen maar een klasse van werkende armen creëren.*

4. Uitbreiding: Europa is meer dan de Europese Unie

Kandidaat-lidstaten

In het kader van een aanvullend proces van verdieping en uitbreiding moet de Europese Unie open staan voor alle democratische Europese staten waarvan een meerderheid van de kiezers wil toetreden tot de Unie. Een pan-Europese benadering is de enige manier om te voorkomen dat er nieuwe grenzen tussen de Europese Unie en de rest van Europa getrokken worden. Die grenzen vormen een serieuze bedreiging voor vreedzame samenwerking in Europa. In dat proces moet het bestaande beleid van geografische cohesie, zoals dat nu bestaat in het in het Mediterrane gebied, gerespecteerd worden. De versterking van het 'proces van Barcelona' wordt van harte verwelkomd om de Euro-Mediterrane dimensie van de Europese Unie te vergroten.

Alle aanvragen om lid te worden van de EU moeten gelijk behandeld worden, ongeacht de individuele grootte, strategische betekenis en economische positie van de kandidaat-lidstaten.
De enige voorwaarden zouden mogen zijn:

- het bestaan van democratische structuren
- het respect voor burgerlijke-, economische-, sociale- en culturele rechten in het algemeen
- de rechten van minderheden in het bijzonder
- de wil van het volk, bij voorkeur uitgedrukt in referenda.

Om eventueel rampzalige schok-effecten op de lokale economie te vermijden mogen lidstaten kiezen voor gelimiteerde overgangsperioden. Gedurende deze overgangsperiode moeten kandidaten het recht hebben hun markten unilateraal te beschermen. De Europese Unie moet de kandidaat-lidstaten ruimhartig helpen zodat ze hun ecologische en sociale normen kunnen verhogen.

Een gecombineerd en gelijktijdig proces van institutionele hervorming en uitbreiding is nodig om de Europese Unie een zodanige structuur te geven waarmee het democratisch kan funktioneren met meer dan twintig lidstaten, zonder de onderhandelingen met de kandidaat-lidstaten voorlopig op te schorten. De kandidaat-lidstaten zouden het recht moeten hebben om volledig deel te nemen aan dit proces van institutionele hervorming dat de Unie waarbij zij zich zullen aansluiten vorm zal geven.

De Groenen pleiten voor:

- *het openstellen van de Europese Unie voor alle kandidaat-lidstaten die democratische- en mensenrechten respecteren*
- *Vergaande institutionele hervorming van de Europese Unie om een democratisch politiek systeem op Europees niveau te bouwen om zo een meer efficiënt en transparant besluitvormingsproces te laten ontstaan. De onderhandelingen over het Verdrag van Amsterdam waren een mislukking op dit punt. Dit is de reden waarom de Groenen een nieuwe onderhandelingsronde over hervorming van de Unie ondersteunen*
- *Op zijn minst een verdubbeling van de voorziene hulp voor kandidaat-lidstaten*
- *het aanbieden van goede voorwaarden voor samenwerking en handel voor landen die geen deel van de Europese Unie kunnen of willen worden*

Veiligheid

De huidige uitbreiding van de NAVO is geen stap in de richting van een vreedzaam veiligheidsbeleid. Het schept nieuwe grenzen in Europa. De NAVO en de WEU moeten beide vervangen worden door een pan-Europees veiligheidssysteem, gebaseerd op de OVSE en die alle Europese landen omvat. Nationale militaire eenheden mogen niet onafhankelijk gebruikt worden, maar slechts ingezet worden als ze gecontroleerd worden door de OVSE of de VN in het kader van handhaving van de vrede. Vreedzame conflictpreventie en demilitarisatie zouden de richtlijnen van het veiligheidsbeleid moeten vormen.

Veiligheid kan niet meer alleen in militaire termen gezien worden. De Europese Groenen starten vanuit een veelomvattend concept van veiligheid waarin zowel sociale-, economische-, ecologische-, culturele- en psychologische aspecten, als het aspect van structureel geweld meegenomen worden. Vrede is meer dan de afwezigheid van oorlog of de beheersing van conflicten. Vrede kan niet gemaakt worden met een verdrag, het is een voortdurend proces van bemiddeling. Het heeft te maken met werkgelegenheid, schoon water, gezondheid, fundamentele mensenrechten en fundamentele vrijheid. Vrede moet georganiseerd worden. Neutrale landen moeten een beslissende rol spelen in het ontwerpen van zo'n beleid.

De Groenen pleiten voor:

- *een veiligheidssysteem gericht op de OVSE en de VN*
- *afschaffing van kernwapens, te beginnen met het Britse en Franse kernarsenaal*
- *een striktere Europese code voor wapenhandel*
- *het creëren van een burgerlijke vredesmacht*

De Groenen willen meer samenwerking binnen bestaande Europese organisaties zoals de Raad van Europa, de OVSE en de VN-ECE in plaats van zich alleen maar op de Europese Unie te richten.

5. Het bouwen van het Europa van de burgers

Democratie wordt op de proef gesteld door de macht van de markt en de globalisatie. Er is wetgevende macht aan de Europese Unie afgestaan zonder dat er sprake is van een echte versterking van de macht van het Europees Parlement. Europa heeft meer democratie nodig: op regionaal, nationaal en Europees niveau.

Intergouvernementele Conferenties hebben niet voor voldoende democratische hervorming kunnen zorgen. De Europese Unie moet op democratie gegrond zijn. De gekozen volksvertegenwoordigers in het Europees Parlement en de nationale parlementen moeten volledig geïnformeerd en betrokken worden bij het besluitvormingsproces.

De Groenen pleiten voor:

- *een publiek 'constitutioneel' debat over de toekomst van Europa waarin alle leden van de samenleving kunnen participeren*
- *het instellen van een Europees Fonds voor Vluchtelingen, die gedeeltelijk de kosten vergoedt die lidstaten maken voor de ontvangst en opvang van vluchtelingen*

Mensenrechten en burgerschap

Gegarandeerde mensenrechten vormen de hoeksteen van een democratisch Europa. Maar de Europese Unie heeft het mensenrechtenverdrag niet ondertekend. Er moeten specifieke maatregelen genomen worden tegen elke vorm van discriminatie op grond van geslacht, leeftijd, handicap, seksuele geaardheid en identiteit, ethniciteit en religie.

De fundamentele democratische rechten van alle inwoners in elke lidstaat moeten gegarandeerd en gerespecteerd worden. In het bijzonder moet hun 'vrijheid van beweging' gegarandeerd worden. Op Europees niveau moet een richtlijn aangenomen worden voor een statuut voor inwoners uit derde landen. Dit statuut moet specifieke rechten op het gebied van gezinshereniging, toegang tot arbeid en kiesrecht bevatten.

De Groenen pleiten voor:

- *het aannemen van een handvest door de Europese Unie dat zowel burgerlijke als sociale, economische en ecologische rechten als essentieel onderdeel van haar Unieverdrag garandeert*
- *gemakkelijke toegang tot het burgerschap in zowel het land van verblijf als in de Europese Unie voor burgers uit derde landen die tussen de drie en vijf jaar legaal verbleven zijn in een EU-land, met de mogelijkheid op de nationaliteit van het land van oorsprong te behouden (dubbele nationaliteit)*
- *Erkenning van het recht op asiel als een fundamenteel recht van het individu, dat gerespecteerd wordt in alle EU-landen. Het vluchtelingen verdrag van Geneve moet zodanig in het EU-Verdrag verweven worden dat een volledig justitieel toezicht door het Europese Hof van Justitie gewaarborgd wordt.*
- *Toegang tot de vluchtelingenstatus voor personen die vluchten voor oorlog, inclusief burgeroorlog, racisme, massaal seksueel geweld en voor natuur- en ecologische rampen.*

Democratische structuren

De huidige Europese Unie is zeer ondemocratisch. Het Europees Parlement heeft geen recht om wetgeving te initiëren en de wetgevende macht van de EU is niet onafhankelijk van de uitvoerende macht.
Alle macht is geconcentreerd in de Raad van Ministers en de Commissie, die achter gesloten deuren vergaderen na onderhandelingen waarover gekozen vertegenwoordigende organen bijna geen enkele controle hebben.

De verwarring tussen uitvoerende en wetgevende verantwoordelijkheden leidt tot een overvloed aan obscure procedures, die alleen voor een klein groepje specialisten begrijpelijk zijn. Daarnaast zal de onafhankelijkheid van de Europese Centrale Bank helaas zorgen voor het verlies van alle controle over het monetaire beleid. De Europeanen worden geconfronteerd met een Unie dat een niet-transparant bureaucratisch orgaan blijkt te zijn.

Volledige informatie over onderhandelingen en beslissingen op EU niveau zou algemeen beschikbaar moeten zijn zodat iedereen aangemoedigd wordt om deel te nemen aan besluitvorming. De Groenen zijn voor gelijktijdige referenda in alle lidstaten over belangrijke veranderingen in het EU-verdrag.

De Groenen pleiten voor:

- *uitbreiding van de macht van het Europees Parlement door medebeslissing en controle op alle gebieden van beleid waarover de Europese Unie competentie heeft.*
- *Een uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement om wetgeving te initiëren en de Europese Commissie te benoemen, inclusief het recht om individuele kandidaten af te wijzen en individuele Commisarissen af te kunnen zetten*
- *een uitbreiding van het medebeslissingsrecht van het Europees Parlement naar alle gebieden waarop de Unie politiek actief is.*

Interne veiligheid

Het Schengenverdrag en Europol vallen niet onder de democratische controle van het Europees Parlement of het Europese Hof. Zelfs hun financiën zijn niet onderworpen aan controle. Het Schengenverdrag zorgt voor een Europa waarin het vrije verkeer van personen aan beperkingen onderhevig is en een informatiesysteem dat een bedreiging vormt voor de veiligheid van persoonlijke gegevens. Europol heeft competenties gekregen die aan geen enkel nationaal politiecorps toegestaan zouden worden.

De Groenen pleiten voor:

- *het beperken van de rol van Europol met betrekking tot de uitwisseling van informatie*
- *democratische en juridische controle over Europol op Europees en nationaal parlementair niveau*
- *gegarandeerde veiligheid van het beheer van persoonlijke gegevens*
- *vervanging van het Schengenverdrag door overeenkomsten die het vrije verkeer van alle personen die in de Europese Unie wonen garanderen*